

Kedves ERAK tagok, támogatók és érdeklődők!
Szeretettel meghívunk Benneteket az ötödik rendezvényünkre:

2011. március 2-án, szerdán, 19.00 órakor a Bruder Klaus Kirche nagytermébe, Stuttgart, Albert-Schäffle-Str. 30.

Az előadás címe: Pápaellenesség vagy világnézetek harca?

Előadó: Dr. Tempfli Imre

Dr. Tempfli Imre rövid életrajza:

1954. december 3-án született a Szatmár megyei Kaplonyban (Erdély).
1973 és 1979 között a gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskolán filozófiát és teológiát tanult.
1979-ben szentelték pappá a Szatmári Egyházmegye szolgálatára.
Máramarosszigeten, majd Nagybányán volt segédlelkész.
1986 őszén plébánosi kinevezést kapott Alsóhomoródra.
1990 őszétől a gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskola teológiai tanára és fegyelmi prefektusa.
1991 és 1993 között Rómában a „Gergely-Egyetemen” egyháztörténelmi tanulmányokat folytatott és belőle licenciátusi fokozatot szerzett.
1993 őszétől a szatmári „Szent Család” plébánia lelkésze.
1994. június 22-én Budapesten, a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián doktori fokozatot szerzett teológiából.
1994 és 2007 között a németországi „Kirche in Not” katolikus nemzetközi segélyszervezet osztályvezetője Königstein im Taunus-ban.
2001 nyarától 2002 nyarától Reizer Pál szatmári püspök helynöke volt.
2007. július 1-től a Stuttgarti Magyar Katolikus Egyházközség 2. lelkésze.
2008. december 1-től a Stuttgarti Magyar Egyházközség plébánosa.

Dr. Tempfli Imre: Pápaellenesség vagy világnézetek harca?
című előadásának vezérfonala:

Bevezető

1. XVI. Benedek pápa uralkodásának vitatott eseményei

- 1.1. A regensburgi beszéd*
- 1.2. A Williamson-ügy*
- 1.3. Kiskorúaknak egyháziaktól elszenvedett szexuális zaklatása*

2. Kik állnak az ezek nyomán fellépő támadások mögött?

- 2.1. Külső erők*
- 2.2. Belső erők*

3. Kik tartoznak a külső erők közé?

- 3.1. Politikai és társadalmi erők*
- 3.2. Tömegtájékoztatási eszközök*
- 3.3. Más világvallások*

4. Kik húzódnak meg a belső erők mögött?

- 4.1. A Kúria*
- 4.2. Haladó laikusok*
- 4.3 Haladó teológusok*

5. Világnézetek harca

Mi húzódik meg az utóbbi évek pápaellenessége mögött?

Dr. Tempfli Imre

Bevezető

XVI. Benedek pápa eddigi útját majdnem egy tucatnyi emlékezetesebb „botrány” szegélyezte. A sorozat 2006-ban a regensburgi beszéddel kezdődött. Folytatódott a tridenti rítusban bemutatott szentmisét engedélyező „*Summorum Pontificum*” kezdetű *motu proprio* kapcsán kirobbant ellenkezéssel. Majd ezután a 4 lefebvriánus püspök kiközösítésének visszavonásával, valamint a pápa afrikai lelkipásztori útja előtt tett, AIDS elleni küzdelemmel kapcsolatos szavaival. Legutóbbi epizódjának pedig - a korábbi évtizedek pedofilbotrányai kapcsán - a 2010 tavaszán indított pápaellenes kampány tekinthető.

Noha a Vatikánban senki nem beszél globális pápaellenes összeesküvésről, ha azonban ezeket a támadásokat alaposabban megvizsgáljuk, bizonyos összefüggések azonnal szemet szúrhatnak még a dologban laikusnak is. A legelső, hogy ezeknek „a botrányoknak” van egy közös forgatókönyvük, és kialakulásukban jellemzően három tényező játszik közre. A forgatókönyv a következő: a pápa valamely intézkedését vagy szavait a nemzetközi média összefüggéseiből kiragadva hevesen bírálni kezdi. Ezután bekapcsolódnak az ún. *haladó katolikus szakértők*. A Vatikán kommunikációs gépezete pedig késve és nem túl hatékonyan lép fel a pápa védelmében.

Vegyük sorra az eseményeket, hogy számunkra is világossá váljék: Valójában mi áll a pápaellenes támadások mögött?

1. XVI. Benedek pápa uralkodásának főbb vitatott eseményei

1.1. A regensburgi beszéd

Az első a sorban a pápa 2006. szeptember 12-én, a regensburgi egyetemen mondott beszéde volt, amelyet az II. Mánuel Palaiologos bizánci császár (1391-1425) és egy perzsa tudós párbeszédéből vett idézettel kezdett. A vitatott szöveg így szólt: „Ő [ti. a császár] meglepően és elképesztően durva módon, felteszi vitapartnerének a vallás és az erőszak általános kapcsolatára vonatkozó központi kérdést: 'Mutasd meg, mi újat hozott Mohamed, és csak rossz és embertelen dolgokat találsz, mint az a rendelkezése, hogy az általa hirdetett hitet karddal kell terjeszteni'.” Majd a pápa így folytatta: „A császár, miután ilyen keményen nyilatkozott, aprólékos gondnal elmagyarázza, miért ésszerűtlen dolog a hit erőszakos terjesztése. Az erőszak ellentétes Isten lényegével és a lélek lényegével.”

A pápának egyáltalán nem volt az a szándéka, hogy saját véleményének tekintse II. Mánuel bizánci császár szavait. Mint ahogyan az sem, hogy elmélyült tanulmányt végezzen a szent háborúról és az erre vonatkozó muzulmán felfogásról, még kevésbé az, hogy megsértse a muzulmán hívők érzékenységét. Egyszerűen csak alkalmul használta fel az idézetet

arra, hogy tudományos összefüggésben - amint az a szöveg hiánytalan és alapos olvasatából kiderül - néhány megfontolást tegyen a vallás és az erőszak kapcsolatáról általában, azzal a végkövetkeztetéssel, hogy nyíltan és teljes mértékben visszautasítandó a bármely részről érkező erőszak vallásos motivációja. Másfelől a pápa a muzulmán hívők buzgó vallásosságát látva figyelmeztette az elvilágiasodott nyugati kultúrát, hogy kerülje el *„Isten megvetését és a cinizmust, amely a szent dolgok kigúnyolását szabadság jognak tekinti.”* Ezeket mondta: *„A világ mélyen vallásos kultúrái legbensőbb meggyőződéseik elleni támadásnak tekintik az isteni kizárását az értelem egyetemességéből. Egy olyan ész, amely süket az istenivel szemben és a vallást a szubkultúra területére szorítja vissza, képtelen beilleszkedni a kultúrák párbeszédébe”.*

A beszéd tartalma miatt nem is vált volna szenzációvá, ha a tudósítások nagy része – talán nem értve meg, vagy nem akarta megérteni annak lényegi mondanivalóját - nem ragadt volna le a II. Mánuel császártól vett idézetnél. Ezt aztán úgy tálalta fel a világnak, hogy azt a muzulmánok az iszlám elleni sértésként értelmezték. Akik pedig a civilizációk és vallások közötti összezapás hívei, ezt az alkalmat arra használták ki, hogy bemutassák: a vallások között nem lehetséges a békés együttélés, mert azok nem egyformák.

Hiába adott aztán sajnálkozásának hangot a Szentatya előbb a sajtószóvivőjén, majd bíboros államtitkárán keresztül, végül egy vasárnapi Úrangyala imádság alkalmával személyesen is. A műfelháborodás olyan nagy volt, hogy az egész muzulmán világon futótűzként szaladt végig egy erőszakhullám, amelynek nagyon sok helyen estek áldozatul ártatlan keresztények.

1.2. A Williamson-ügy

A második „botrány” az ún. Williamson-ügy volt. Hogy jobban megértsük, egy kis történelmi visszapillantó. A II. Vatikáni Zsinat tanítását tagadó érsek, Marcel Lefebvre, 1970-ben a svájci Fribourgbán megalapította a *X. Pius Papi Testvériséget*. Mivel Róma tilalma ellenére diakónusokat és papokat szentelt, ezért VI. Pál pápa 1976-ban püspöki és papi tevékenységétől felfüggesztette. Amikor pedig 1988-ban szintén szentszéki engedély nélkül négy püspököt is szentelt, II. János Pál kimondta rá a kiközösítést. Halála (1991) után Bernard Fellay, az egyik kiközösített püspök lett a Testvériség elöljárója. Ez keresni kezdte a kapcsolatot a Szentszékkal. A Vatikán a maga részéről egy külön pápai bizottságot („*Ecclesia Dei*”) állított fel, amelynek elnökévé egy bíborost nevezett ki. A tárgyalások jól haladtak előre. Minden jel arra vallott, hogy a Társaság elfogadja a II. Vatikáni Zsinat tanítását, és 491 papjával, 215 kispapjával, 281 szerzetesével valamint több ezer hívőjével visszatér a Katolikus Egyházba. 2008. december 15-én Fellay - a másik három főpásztor nevében is - arra kérte a pápát, hogy oldja fel kiközösítésüket. Ünnepelesen kijelentette, hogy hisznek Péter primátusában, és katolikusok akarnak maradni. Erre 2009. január 21-én XVI. Benedek pápa

visszavonta a kiközösítést. Ezzel szabaddá tette az utat ahhoz, hogy hittani kérdésekről is - jelesen a II. Vatikáni Zsinat határozatainak elfogadásáról - érdembeli tárgyalások folyjanak.

A kiközösítés visszavonása nagy nemzetközi visszhangot keltett. Azért, mert az egyik püspök, az angol Richard Williamson a svéd televízióknak adott interjújában tagadta a holokausztot, a náci gázkamrák működését, és csak mintegy 200– 300 ezer zsidó áldozatról beszélt. A baloldali és liberális médiában a tudósítók folyton arról cikkeztek, hogy a pápa egy holokauszt-tagadó püspököt visszavett a Katolikus Egyházba, ezzel kimutatta „antiszemita” érzéseit, és jóvátehetetlenül ártott a Katolikus Egyháznak és a zsidó-keresztény párbeszédnek.

A pápa azonban nem tudott Williamson álláspontjáról. Hiába hangsúlyozta ezt többször is a szóvivője, hiába mutatott rá arra is, hogy a pápa szavaiban és tetteiben számtalan alkalommal kimutatta a zsidó nép iránti nagyrabecsülését, és ítélte el a holokauszt szörnyűségeit, a hullámok nem akartak elcsendesedni. Erre a pápa 2009. március 10-én levelet intézett a világ püspökeihez, amelyben megvilágította, hogy nem ezek miatt, hanem a Katolikus Egyház egységét megőrizendő és a keresztények szakadását megszüntetendő vonta vissza a *Szent X. Pius Testvériséghez* tartozó 4 püspök kiközösítését.

1.3. Kiskorúaknak egyháziaktól elszenvedett szexuális zaklatása

A harmadik „botrány” a kiskorúaknak egyháziaktól elszenvedett szexuális zaklatása volt. Az első írországi esetekkel kapcsolatban még a legtöbben arra gondoltunk, hogy ezek csupán elvétve fordultak elő. Amit azonban 2009 végén a „*Ryan Report*”, majd utána a „*Murphy Report*” napvilágra hozott, az egyenesen megdöbbentő volt. Ír klerikusok az 50-es évektől kezdve számtalan esetben zaklattak szexuálisan rájuk bízott gyermekeket és fiatalokat. De a hierarchia is bűnössé vált azzal, hogy ezeket a klerikusokat védte, tetteiket takargatta, hogy ezzel a botrányt elkendőzze. Számára fontosabb volt az áldozatoknál a mundér becsülete...

2010. január 28-án bombaként robbant a hír, hogy a német katolikus egyháznak is megvannak a maga esetei. A berlini jezsuiták Canisius-kollégiumában a 70-es és 80-as években atyák szintén zaklattak szexuálisan fiatalokat. Márciusban vált ismertté az, hogy a híres regensburgi „*Domspatzen*” egyes fiataljai között is vannak áldozatok. A nemzetközi média ezt az esetet arra akarta felhasználni, hogy a pápának magának ártson. Az ellene történő agitáció hisztériává dagadt, amikor ugyancsak márciusban ismertté vált annak a papnak a pedofil volta, aki a pápa müncheni érseksége idején az érsekség területén szolgált. Hiába hangoztatta a müncheni érsekség, hogy a pápát emiatt semmi felelősség nem terheli, hiába hívták fel a figyelmet józanságra és mértéktartásra törekvő pártatlan újságírók arra, hogy a pedofil esetek nem csak a Katolikus Egyházban fordulnak elő, hanem más egyházak intézményeiben, nem is beszélve arról, hogy más hivatásokban illetve a családokban –

arány számukat nézve – néha hatványozottabban több a szexuálisan zaklatott gyermekek és fiatalok száma, mint a Katolikus Egyházban, elszabadult a pokol. Az, ahogyan a nemzetközi média megpróbálta belekeverni a pápát a különböző pedofilbotrányokba, valódi pápa-ellenes gyűlöletről, már meghaladottnak vélt egyházzellenes harcról tanúskodott. Ennek legízléstelenebb megnyilvánulása az egyik nagynevű lap főszerkesztőjének a nevéhez fűződik, aki 50.000,- EUR-t ígért annak, aki a pápa szexuális eltévelyedésével kapcsolatban valamilyen kézzel fogható bizonyítékot vagy tanút szolgáltat...

2010 február közepén lépett a pápa: magához rendelte a 24 ír püspököt. Kemény volt a számonkérés. Éppúgy, mint a márciusban következő pápai levél. A pápa elítélte a botrányos eseteket, együttérzését fejezte ki az áldozatok iránt. Majd rámutatott a hivatásukat eláruló papok, és a felügyeletet, illetve a szükséges egyházi büntetések alkalmazását elmulasztó püspökök felelősségére, felszólítva őket a következmények vállalására. Ezután felhívta a figyelmet azokra a mélyen húzódó okokra is, amelyek a botrányos esetek előfordulásához vezethettek. Végül konkrét intézkedések rendelt el.

Ez azonban a médiát már nem érdekelte. A kritikusok még egy jó ideig csak arról cikkeztek, hogy miért nem kér a pápa az Egyház nevében (is) bocsánatot, nem csak a saját nevében; miért nem ír a német egyház püspökeinek is egy levelet, nem csak az íreknek; miért nem mond le, hisz a bűnösök az ő „cégének” az alkalmazottai; miért nem fizet a Vatikán az áldozatoknak kártérítést...

2. Kik állhatnak az események nyomán fellépő támadások mögött?

Akik nyomon követtük az esetek sajtóvisszhangját, láthattuk, hogy a regensburgi beszéd utáni sajtóhadjárat célja nem az volt, hogy utánajárjon: Összeegyeztethető-e az emberi értelem Istennel, mint ahogyan azt a pápa mondja, vagy sem? Valóban fontosabb-e a szólásszabadság, mint a másik ember vallásos meggyőződésének tiszteletben tartása vagy sem? A Williamson-ügy kapcsán pedig a nemzetközi médiát nem az Egyházon kebelén belüli szakadás megszűnésének valós lehetősége, hanem a pápa vélt antiszemitizmusa érdekelte. Végül a pedofilbotrányok kapcsán nem az állt az érdeklődés középpontjában, hogy hogyan lehetne a gyermekeket ezen túl megóvni ezektől a perverz visszaélésektől mind az egyházi mind az állami mind a privát intézetekben, hanem kizárólag az, hogy hogyan lehetne legfőbb vezetőire rábizonyítani, hogy maguk is bűnrészesek?

Miért éppen a pápát támadták olyan hevesen mindhárom esetben? Egyrészt azért, mert ő az, aki a kereszténység legnagyobb hit és erkölcsi tekintélye, ami egy más meggyőződésű vagy hitetlen számára jogtalan igény, döllyf. Másrészt pedig, ezek a „botrányok” tipikus példái annak, amit a szociológia „morális pániknak” nevez. Amikor egy meghatározott csoportról egy már régebb óta létező jelenséget a média felnagyít, annak

számát és előfordulását eltúlozza, majd ún. „erkölcsösözök” segítségével a csoportot az egész társadalomra nézve veszélyesnek tüntet fel. A három eset kapcsán is azonnal fölsejlik a mögöttes szándék: miközben miattuk a római pápát, a Katolikus Egyházat tesszük felelőssé, hitelét rontjuk, „felsőbbrendűségét” kérdőjelezzük meg, és ezzel éppen a maga által emelt magas piedesztálról döntjük le. Korunk uralkodó ideológiája azt vallja, hogy *nem létezik egy mindenki számára érvényes igazság. Az az igaz, ami az egyén vagy egy csoport számára fontos. Mint ahogyan egyetlen egy vallás sem sajátíthatja ki magának a jogot az igazságra. Minden hitnek, minden vallásnak és minden meggyőződésnek egyformán van igaza.*” És ezt merészelte a pápa a „relativizmus diktatúrájának” nevezni...

2.1. Külső erők

A pápa elleni támadások egyik táborához azok az erők tartoznak, melyek alapvetően nem fogadják el az Egyház tanítását (pl. szociális tanítás, szexuális etika), felépítését, és érdekeltek annak hiteltelenítésében. Összetett erők ezek, amelyek nem valamiféle előre kitervelt összeesküvésben lépnek fel, hanem inkább a dolgok természetéből fakadóan állnak szemben az Egyházzal, a vallással.

2.2. Belső erők

A másik tábor a pápa „katolikus ellenzéke” alkotja: laikusok és teológusok egyaránt, akik arra számítottak, hogy átmeneti lesz, aki lehetőleg nem túl sok zavart okoz az Egyházban. Ezek most leginkább teológiai és liturgikus tanítása kapcsán kritizálják őt. Legfőbb vádjuk, hogy nem lép előre az általuk kívánatosnak tartott „reformokban”: mint a papi cölibátus eltörlése, a nők pappá szentelése, a nép több beleszólásának biztosítása.

3. Kiket értek külső erők alatt konkrétan?

1) a politikát és a világ gazdaságot irányító erőket, 2) a liberális médiát, 3) valamint az intolleráns vallási fundamentalistákat. Lássuk sorban őket!

3.1. A politikát és világ gazdaságot irányító erők

Itt elsősorban a különböző világszervezetekre gondolok: ENSZ, UNESCO (az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete), a WBG (World Bank Group), de más – sokszor a titok fátyla által körülfedett csoportosulásokra is, mint a Bilderberg-csoport, vagy a különböző alapítványok mögött megbúvók. Egyet mindenképp meg kell nevesítenem már csak azért is, mert a köztudatban – és néha a valóságban is – mindig az Egyház ádáz ellenségeként szerepel: a *szabadkőművesség*. Ez egy világszerte több millió taggal rendelkező, számtalan formában működő mozgalom, amely – önértelmezése szerint – az erkölcsi értékek, valamint a szellem szabadságát és felsőbbrendűségét vallva, a felvilágosodás hagyományait követve tevékenykedik. Az ún. *angol rendszerűben* a tagság számára alapvető követelmény az Istenbe vetett hit, noha

páholyaikban vallási és politikai témák vitatása tilos. Az ún. *francia rendszerű* viszont Isten- és vallásellenes. Ennek tagjai politizálnak is.

A szabadkőműveseknek – más *izmusokkal* (bolsevizmus, cionizmus) és csoportokkal karöltve – világuralmi törekvéseket vetnek a szemükre, amely ma az ún. *globalizációs folyamat* erőltetésében csúcsosodik ki. Konkrét vallás- illetve egyházellenességet részükről a fenti esetekkel kapcsolatban nem lehet felhozni. Vitánk tárgyát tehát ők nem képezhetik. Hogy azonban ezek a politikai és a gazdasági élet irányítói nem barátai a kereszténységnek, az a következő pontokból egyértelműen kiderül.

3.1.1. A laicisztikus állam eszméje

Először is az tűnik fel, hogy a mai politikusok többsége megpróbálja a vallást – mint letűnt kor értelemmel ellenkező terhét – a közéletből kizárni. Ennek legbeszédesebb jele a vallási szimbólumok kiirtására tett kísérlet. A pápa – regensburgi beszédében – éppen arra hívta fel a figyelmet, hogy azok a politikusok, akik a szent dolgokat megvetik, nem alkalmasak a különböző kultúrához és valláshoz tartozó alattvalóikat vezetni, hisz épp legfontosabb jellemvonásukat nem tudják megérteni! A politika azonban süketté vált a pápa szavaival szemben. Három év múlva, 2009. november 3-án - az Európai Bíróság ítéletet hozott: az olasz iskolákból el kell tüntetni a keresztet, mert az – úgymond - sérti az Európai Unió kártájában lefektetett „*értéksemlegességet*”. Egy demokratikus állam azonban soha nem lehet az „*értékek-*” csak a „*világnézetek*” szempontjából semleges. Ha egy állam nem rendelkezik olyan alapvető értékekkel, amelyeket a különböző világnézetű, etnikai és vallási meggyőződésű alattvalói elismernek és támogatnak, akkor szétesik. Ha egy állam lemond arról a jogáról, hogy saját, közös, mindenki számára kötelező értékeket nevezzen meg, világnézetekre oszlik és anarchiát teremt.

Másodszor, a modern politikai vezetők többsége egyáltalán nem lép fel a vallás-, illetve keresztényüldözések ellen. Saját bevallásuk szerint ismét az „*értéksemlegesség*” jegyében. Az igazság azonban az, hogy ezek a politikusok tudatlanba veszik saját és országaik keresztény gyökereit, a vallást a magánszférába akarják száműzni. Csak egyetlen példa. 2011. január 31-én az Európai Unió 27 külügyminisztere nem tudott megegyezni abban, hogy a vallásüldözés áldozatai között külön hivatkozzon a keresztényekre. Az *Európai Unió Püspöki Konferenciáinak Tanácsa* megdöbbenően fogadta hírt, hiszen a közel- és távol-keleti keresztényellenes támadások után az EU-nak tisztában kellene lennie azzal, hogy nem elszigetelt esetekről van szó. Az elmúlt évek statisztikai adatai egyértelműen bizonyítják, hogy a támadások 70% világszerte a keresztények ellen irányul.

3.1.2. Keresztény erkölcsök térvessztése

Amikor az első egyháziak által elkövetett szexuális zaklatások után egy németországi püspök okként azt is megemlíttette: a társadalom is hibás

abban, hogy idáig jutottak a dolgok, mert a szexualitásban csupán élvezeti cikket lát és láttat, nagy volt a műfelháborodás. Akik azonban tárgyilagosabbak tudtak maradni, észrevehették azt, hogy míg az egyháziak által elkövetett szexuális zaklatások az eseteknek mindössze 1%-át tették ki, 99% a világi társadalomban történt. Joggal kérdezhették: Miért nem foglalkozik a média arányukhoz mértén ezekkel az esetekkel? Miért nem vizsgálják meg a felelősek azt, hogy az 1968-as – tekintély- és szexuális tabuk ellen vezetett – kultúrforradalomnak valóban volt-e szerepe ebben az aberrációban vagy sem?

Aki értelmesen gondolkodik, az az alábbi törvények hallatán maga is rájöhet az ok és okozat közötti összefüggésre:

1969-től Németországban megkönnyítették a válást.

1973-ban a törvény megengedte a pornográfiát.

1992-től büntetlen lett a magzatelhajtás.

1994-től polgárjogot nyert a homoszexualitás.

2001-től megengedett lett az egyneműek házassága.

2001-től törvényessé vált a prostitúció.

2009-től egyes körök azért szállnak síkra, hogy az alkotmányba bekerüljön: mindenki maga határozza meg szexuális önazonosságát, és legyen szabad a pedofília.

Ezek után az ember – egyrészt - nem tud szabadulni a gondolattól, hogy a kegyes halál, az eutanázia, a magzatelhajtás, az egyneműek házassága, a fogamzásgátlás mind lukratív, pénzthozó ipar, amely milliárdokat hoz egyeseknek, és romlásba dönt sokakat. Másrészt pedig arra is rájön, hogy a keresztény erkölcsöktől való elfordulás a hit térvésztesével karöltve jár.

3.2. A média

A Williamson-ügy kapcsán nem csak azt lehetett pár nap elteltével megállapítani, hogy mennyire készületlenül érte a Vatikánt és a pápát a média részéről rázúdított ösztűz, hanem azt is, hogy milyen öntörvényűvé vált a tömegtájékoztatási eszközök világa!

Az első, ami föltűnik: *nem a jelentés igazságmagva a fontos, hanem az ideológiai tartalom.* A média a különböző ideológiák és világnézetek legfontosabb harci eszköze lett. Ma már nem csak a politikai pártok rendelkeznek médiatanácsadóval, hanem minden valamirevaló cég vagy személyiség. Ezek mondják meg, hogy hogyan kell „*eladni magukat*” a nagyközönségnek. Külön irodák foglalkoznak azzal, hogy a médiában kedvező kép jelenjen meg róluk. Ezért objektív igazságot hiába keres az olvasó, azt alig közvetít valaki. Helyette ideológiai agymosást kap, és észre sem veszi...

Másodszor: *nem a hír erkölcsi mondanivalója a fontos, hanem a szenzáció.* Míg ezelőtt a személyi méltóság tisztelete fontosabb volt, mint az információhoz való jog. Ma már senkinek nem jár az ártatlanság véelme. A tömegtájékoztatási eszközök élők és holtak fölött ítéleznek, és

ha valakiről kimondták, hogy bűnös, akkor az illető hiába bizonyítja ártatlanságát. Az ember csak fejcsóválva követi azt a szenvedélyt, mellyel legutóbb Karl-Theodor zu Guttenberg védelmi miniszterre vadászott - „plágium” címén – a hazai média. A nagyközönség számára azonban az egész hecckampányból kilógott a lóláb. Bizonyítja ezt a parlamenti meghallgatás napján (23.02) megejtett közvéleménykutatás abban a Hamburgban, amelyet február 20-án a kereszténydemokraták olyan látványosan elveszítettek: a kérdezettek 87%-a amellett szavazott, hogy a miniszter maradjon székében, mert „*ellene szemmel láthatóan politikai és sajtókampány folyik.*”

Végül harmadszor: *a médiának időtlen az emlékezőtehetsége.* Aki egyszer lapjaira került, azt onnan nem törli ki többé soha senki. Hadd szemléltessem ezt Williamson püspök példáján. A vele készített interjú – 2008 augusztusában - a *Piusz Testvériséggel* kapcsolatban készült, annak felépítéséről, ügyeiről, tanításáról, személyi dolgairól. Az interjú nem volt valami érdekesítő, ezért készítői asztalfiókjukba tették. Amikor azonban híre ment, hogy a Vatikán 2009. január 21-én visszavonja a *Testvériségre* mért kiközösítést, a párizsi „*Autre Cercle*” (*A másik kör*) homoszexuális egyesület elnöke megvette a filmet, hogy január 18-án, azaz három nappal a kiközösítés visszavonása előtt, a pápának ártó szándékkal, robbantsa a bombát...

3.3. Vallási fundamentalizmus

Aki figyelmesen követi a hazai pártpolitikai csatározásokon túl a világeseményeket is, az megdöbbenve állapíthatja meg, hogy újabban mennyire fellángolt *a vallási türelmetlenség* és a vallásüldözés. Már hetek figyeli lélegzetvisszafojtva a katolikus közvélemény, mi fog történni az Indiában élő testvéreikkel. Ismert, hogy India 1,1 milliárd lakosának 82%-a hindu, mindössze 3%-a keresztény. Nemrég hét szövetségi államban egy ún. „*áttérést tiltó*” törvényt vezettek be, amely tiltja a más-, kifejezetten a keresztény vallásra való áttérést. Ez a törvény egy évek óta tartó keresztényüldözés törvényesítése akar lenni, amelynek során hindu fundamentalisták - csak 2008-ban - 56 templomot gyújtottak fel illetve romboltak le, és 236 hívőt öltek meg. Mivel egy kormányjelentés nem a hindu fundamentalistákat, hanem magukat a katolikusokat teszi felelőssé az incidens miatt, a múlt héten 18 püspök lépett éhségsztrájkba...

Még nagyobb a keresztényüldözés az iszlám országokban. Az „*Open Doors*” nevű, vallások fölötti segélyszervezet, tavaly évi beszámolója szerint mintegy 100 millió keresztényt üldöznek világszerte vallása miatt. Ez az üldözöttek 70%-át teszi ki! Noha az üldöző országok élén Észak-Korea áll, az első tíz ország közül 8-ban muzulmán a hivatalos vallás! Az arab országok szinte mindegyikében a keresztények csak másodrangú polgárok. Halál sújtja azokat, akik az iszlámról a keresztény vallásra térnek, a keresztényeknek nem szabad templomot építeniük, nem szabad nyilvánosan a vallásukat gyakorolniuk. Egyiptomban, Irakban, Nigériában egymást érik a keresztényellenes merényletek, Pakisztánban a

„káromlástörvény” szedi áldozatait. Amikor a pápa 2011. januárja közepén a Szentszék mellé akreditált 178 diplomata előtt azt mondta: „arra kérem az illető országok kormányait és vallási vezetőit, tegyenek meg mindent, hogy keresztény polgáraik békében élhessenek és így továbbra is hasznos állampolgárok legyenek”, Egyiptom azonnal megszakította vele a diplomáciai kapcsolatot, Pakisztánban január 30-án keresztet valamint pápabábút égettek, és 40.000-en követelték annak az Asia Bibi nevű nőnek a halálát, akit az „káromlás-törvény” alapján – Mohamed próféta becsmérése miatt – ítélték halálra, s akiért a pápa külön is közbenjárt a pakisztáni kormánynál...

Mennyiben járul ez az egész a keresztény- illetve pápaellenességhez? Szerintem sokban! Mert a nyugati dekadens keresztény világot képviselő pápa ellen acsarkodó fanatizmus kihatással van az egész politikára. Egyetlen egy felelős politikusnak sincs mersze kiállni a pápa vagy a kereszténység mellett, s kockáztatni terrorcselekmények sorozatát! Az iszlám fundamentalizmustól mindenki fél! Még a mohamedánok is! Ezért nem emelte fel a szavát a németországi mohamedánok szervezete a koptok elleni merénylet kapcsán, amelynek pedig 21 áldozata volt. Ezért nem meri az EU megemlíteni a keresztények nevét a vallásüldözések kapcsán, vagy ha igen, mint ez az utóbbi napokban (22.02.2011) végre megtörtént, tette egy szinten *„a mohamedán zarándokokkal és más vallási csoportokkal”,* jöllehet az elsőkh sehol nem szenvednek üldözést! Végül ettől a fundamentalizmustól való félelmében szakította meg a kairói Al-Azhar-Egyetem a párbeszédet a Vatikánnal. Az, hogy a pápa a kopt keresztények mellett felemelt szavával beleavatkozott az iszlám belügyeibe, csak mondva csinált ürügy volt. Most (24.02.2011) épp azt követeli elnöke, hogy a pápa kérjen bocsánatot *a keresztes hadjáratokért,* mint ahogyan a zsidóktól bocsánatot kért a *shoá* miatt...

4. Kiket értek belső erők alatt?

4.1.A Kúria

Ha valaki könyvének vagy filmjének ilyen címet adna: *„Titkok a Vatikánban”, „Rejtett dokumentumok a Vatikáni Levéltárból”,* azonnal kasszasiker lenne. A Vatikánt mindig is titkok lengték be. Falai mögött – és sokszor még a nem-laikus is – intrikákat, pénzt, karrierizmust, hatalmi pártokat sejt. Elképzelhető-e, hogy a jelenlegi pápa- illetve keresztényellenesség forrását belső Vatikáni erőkben kell keresnünk?

Német források, még egyháziak is, azonnal ezt a lehetőséget is megemlétték. *„Nem a gonosz sajtó az”* – írta például P. Eberhard von Gemmingen, a Vatikáni Rádió német adásának vezetője, *„amely itt egy Williamson-botrányt rendezett, hogy a pápa tekintélyének ártson. Ebben az esetben magában a Vatikánban is történtek hibák. Sajnos, az embernek az a benyomása, hogy ott olyan személyek is ülnek, akik saját pecsenyájukat sütögetik, közben azt sem bánva, hogy a Katolikus Egyház tekintélye, és a katolikus-zsidó dialógus kárt szenved.”*

Noha tudom, hogy a Vatikánban is gyarló emberek ülnek, még akkor is, ha bíborban járnak, arra történészként és logikusan gondolkodó emberként nem tudok komolyan gondolni, hogy valamelyik bíboros és frakciója magának a Katolikus Egyháznak akarna ártani.

Sokkal inkább azokkal az egybehangzó kommentárokkal vallom, hogy a Kúria a fenti események kapcsán nem segítette azonnal és elég hatékonyan a pápát. Ez arra vall, hogy a Vatikán még nem ismerte fel a média erejét és szerepét, következtetésképp nem tud vele bánni. Azon túl pedig nem rendelkezik egy olyan hozzáértő csoporttal, amely bizonyos problémákat szakszerűen megoldana, vagy valamire hatékonyan reagálna. Jelenleg a Vatikánban akadozik a kommunikációs gépezet. A felelősök nem magyarázzák meg idejében, mi az egyes pápai intézkedések célja, nem cáfolják meg azonnal a médiában megjelenő, sokszor manipulált téves értelmezéseket, és nem tiltakoznak azonnal a csúsztatások ellen. Ennek eredménye az, hogy a médiában – és sajnos sokszor az Egyházon belül is – a pápa tanítását sikeresen elhallgatják illetve félremagyarázzák.

4.2. Haladó laikusok

Sokkal veszélyesebbnek ítélem meg a Katolikus Egyházon belüli a „*haladó laikusokat*”. A „*haladó laikusok*” mozgalma, a „*Mi vagyunk az Egyház*”(„*Wir sind Kirche*”), 1995-ben alakult Ausztriában, és 5 pontban fogalmazta meg a Katolikus Egyházzal kapcsolatos reformtörekvéseit: 1. Egy testvéribb egyház felépítése, 2. a nők joga minden egyházi tisztségre, 3. szabad választás a cölepsz és a nem-cölepsz papi életforma között, 4. a szexualitásnak, mint az Istentől teremtett ember fontos összetevőjének pozitívabb megítélése, 5. rémhír helyett örömhírt. Az akciót az elkövetkező két esztendőben 2 millió katolikus írta alá. A mozgalom ma öt kontinensen van jele, hallatja a szavát, és próbál meg követeléseinek érvényt szerezni.

A probléma épp a követelésekben van. Mögöttük ui. olyan problémák húzódnak meg, mint a püspököknek és papoknak nép általi megválasztása, a nők pappá szentelése, az elváltak újraraházasodása, az egyneműek házassága. Ezeknek a sok esetben isteni parancsoknak a megváltoztatására senkinek, még magának a pápának sincs hatalma! A mozgalom ezt úgy értelmezi, hogy a *hivatalos egyház* nem hajlandó struktúra reformokra, ezért minden eszközzel hadakozik ellene. Megnyilatkozásai sajtótámadások, amelyet most a három általam említett „*botrány*” kapcsolatosan is szeretném illusztrálni:

A pápa 2006 szeptemberében tett sikeres Bajorországi látogatásával kapcsolatban a „*Mi vagyunk az Egyház*”ezeket írta: „*Minden lelkesedés ellenére, amellyel az emberek a pápát hazájában fogadták, nem szabad, hogy a mediálisan megrendezett tömegesemények a katolikus egyház valódi problémáiról eltereljék a figyelmet. Sajnálatos, hogy a pápa semmi jelét nem adta a Római Katolikus Egyházban belátható időn belüli*

reformoknak, mint a cölibátus, a nők pappá szentelése vagy a rigid szexuális erkölcs lazítása.” „A pápa egy klerikális szisztéma foglya, amelyet minden erejével megtartani igyekszik és mindennél fontosabbnak tart.” „Mi Mária-tisztelet helyett női papokat akarunk!”

A Williamson-üggyel kapcsolatban ezeket írta a *„Mi vagyunk az Egyház”*: *„A Piusz Testvériségnek tett Vatikáni engedményeket, mint ahogyan a felmérések is mutatják, a németek nagy része elutasítja. Benedek ezzel egy olyan tűzfészket rakott, amely az Egyházban polarizációhoz vezet.”*

Végül az egyháziak szexuális zaklatása kapcsán ezeket írta: *„Ezek a sokszor régi esetek újabb mélypontot jelentenek az Egyház és a pápa között. Ratzinger Rómában hosszabb ideig volt cinkos abban, ahogyan az Egyház ezekkel a tettesekkel eljár. 2001 óta ő volt a felelős ezekért a bűntettekért.”* Teszi ezt annak ellenére, hogy már egyértelműen kiderült: épp Ratzinger bíboros volt az, aki *„semmi tolerancia”* elvével és a Hittani Kongregáció által kiadott előírásaival ezt a *„rákfenét”* orvosolni igyekezett!

Véleményem szerint ez a szakadék, amely a hivatalos Egyházat és a *„Mi vagyunk az Egyház”* mozgalmat egymástól elválasztja, egyre mélyülni fog...

4.3. Haladó teológusok

Ugyanilyen pápaellenes a *„haladó teológusok”* által képviselt irány is. *„Egyház 2011 – az újrakezdés éve” (Kirche 2011 – ein Jahr des Aufbruchs)*, amelyet február 4-én 143 német teológus írt alá. Véleményük ezekben a pontokban foglalható össze: 1. Az Egyház kormányzata legyen szinodális, 2. Legyenek nős papok és nőpapok, 3. Legyen megengedve az egyneműek házassága és az elváltak újraházasodása, 4. Az Egyház lazítson szigorú erkölcein, 5. A liturgiát ne Róma normái szerint, hanem minden közösség sajátosságai szerint ünnepeljük.

Az elmúlt három hét alatt számtalan cikk jelent meg a memorandum mellett és ellen. A két tábor körvonalai egyre tisztábban kirajzolódnak. Nem használt az írásnak, hogy azután készült, miután nyolc politikus – a *Német Katolikusok Központi Tanácsával* karöltve – a cölibátus felszámolását kérte, mint ahogyan az sem, hogy a pápa ősszel Németországba látogat, és az írás – azon túl, hogy minden jel szerint politikailag motivált –, német különmegoldást akar kikényszeríteni tőle.

Ami az ellenzők érveiből meggondolkoztató, az a következő: 1. A szinodális elv, azaz az alulról fölépülő egyházkormányzat, a papok házassága, papnők, nőpüspökök, homoszexuális papok, tetszőleges liturgiaforma a protestáns egyházakban már mind léteznek. Mennyivel állnak jobban papi hivatások dolgában, mint a katolikusok? Semmivel. Sőt, náluk nagyobb a paphiány, nem is beszélve a fenti adottságok miatt fellépő szakadásról.

2. Sokkal feltűnőbb a templomlátogatók lassú és látványos elmaradása. Úgy látszik, hogy a templombajárás érdektelen lett. Nem vonzza őket.

Nem ad nekik semmit. Egy statisztika szerint 2009-ben a katolikusok 13,4%-a járt rendszeresen a szentmisére. Protestáns testvéreinknél, ahol mindazok a követelmények megvannak, amelyekkel most a katolikus teológusok előálltak, ez a szám 4,16%. Minden jel arra vall tehát, hogy a jelenlegi krízisnek sokkal mélyebbre nyúlnak a gyökerei, mint a nőspapok, a papnők, a püspököknek nép által történő választása. Nem csak az Egyház, hanem Isten kríziséről is kell beszélnünk. Nem a hierarchia, hanem az ima és a liturgia, a szentségek és megtérés, a bűn és a bűntudat kríziséről kell elgondolkodnunk. Ahol ugyanis azok szerint élnek, ott van virágzó közösség és lelkiélet.

5. Következtetéseim

Mi húzódik meg az utóbbi évek pápaellenessége mögött? – tettem fel előadásom elején a kérdést. Most hadd vonjam le négy pontban a következtetéseimet. Az utóbbi évek pápaellenesség mögött

5.1. Az Istenhit krízise áll

Ma körülöttünk egyre inkább kézzelfoghatóvá válik egyfajta Istentől való elfordulás. Az emberek egy jó része úgy él, mintha Ő nem létezne! A róla való megfélemlítés, mint sötét szmog terjed faluról városra, és elzárja az emberek szeme előtt a ragyogó kék eget. Amikor a pápa Istenről mint Úrról és Teremtőről, az emberről pedig mint teremtményről beszél, az emberek jó része nem csak, hogy nem érti, de szabadságát féltve ellentmond neki. A ma emberének egy jó része maga fölött nem ismer el senkit és semmit. Minden tettének mércéje: önmaga!

5.2. Az erkölcsi krízis

A másik nehézség az elsőből következik: A hit térvésztesével karöltve jár az erkölcsi romlás. Ma alapvető ellentét van a bibliai emberkép és a mai fogyasztói társadalom emberképe között. Míg a biblia embere Isten teremtményének tudja magát és számára szent az élet a fogamzástól a halálig, a ma embere számára csak az evilág létezik. Önmagát és embertársait csak teljesítménye, vásárló ereje és az érte kiadandó többletköltség alapján ítéli meg. Ezért harcol a gyermekáldás ellen, ezért propagálja a fogamzásgátlást, nem fogadja el a házasságot, ezért versenyezteti a nemeket, ezért engedi meg a kegyes halált. Ezzel viszont – a pápa szavai szerint – a halál kultúráját építi, és önmagát pusztítja el.

5.3. A keresztény Európa krízise

Mindehhez hozzájárul a keresztény Európa önazonosságának krízise is. Gyökerei keresztények, de életstílusa hedonista. Jellemző, hogy Istenre és keresztény értékeire való utalás nem került be az EU alapokmányába. Az európai ember gondolkodási módjában felvilágosult, csak az észnek hódol, erkölcsében liberális, politikájában és a gazdasági élet vezetésében pragmatikus. Találónan írta az Észak-afrikai muzulmán államokban történő forradalmak kapcsán egy egyházi újságíró: „Az EU államait készületlenül érték az események. Ezért most nem tudja, mit tegyen. Azokért a szerződéseikért bánkodik csak, amelyeket a térség diktátoraival kötött...

Európai önazonosságát, identitását összetévesztette a pénztárcájával... Az ottani keresztények sorsa Brüsszelben és Strasszumban senkit nem érdekel... Ez pedig vajmi kevés!”

5.4. A Katolikus Egyház krízise

Tagadhatatlan az a tény, hogy a(z Európai) Katolikus Egyház is krízisben van. Ezt az utóbbi évtizedek gyors társadalmi változása okozta, amely gyakran negatívan hatott arra a hagyományos ragaszkodásra, amelyet a nép a katolikus tanítás és értékek iránt érzett. Nem egy nemzeti egyházban a hívek elhanyagolták azokat a szentségi és áhitatgyakorlatokat, amelyek a hitet táplálják és képessé teszik a növekedésre, mint például a gyakori szentgyónás, a mindennapos ima, az évenkénti lelkigyakorlatok. Ebben az említett időszakban (1960-tól) még papok és szerzetesek is elvilágiasodtak életmódjukban. A II. Vatikáni Zsinat (1962-1965) által szorgalmazott megújulási programot sokszor félreértették.

Ma is, mint minden korban érvényes a reformátorok által hangoztatott elv: *„Ecclesia semper reformanda”*- *„Az Egyház mindig reformálásra szorul”*. Mint ahogyan az is igaz, hogy nem struktúráiban kell megújítanunk az Egyházat, hanem önmagunkban. *„Az Egyház feladata az, hogy minden korban az ember szükségére, kérdéseire válaszoljon. És ez nem menedzseléssel, hanem életszentséggel történhet hathatósan.”* – mondta a pápánk.

5.5. Az európai katolikus teológia krízise

Végül meg kell említenem az európai katolikus teológia krízisét. Ismeretes, hogy vannak teológusok, akik nyíltan támadják a pápát. Itt elsősorban a *Tübingeni Egyetem* volt professzorára, Hans Küngre (*1928) és Hermann Häringre (*1937) gondolok, akik soha nem mulasztanak el egyetlen egy alkalmat, hogy Róma- és pápaellenes kritikájuknak hangot adjanak. S mindeközben nem veszik észre, hogy - bár divat, a médiában jól eladható, de - rettenetesen olcsó, hogy mindenért a pápára mutogatnak: *„Ő a bűnös! Mindenért és egyedül csak ő!”* Közben ők maguk azok, akik elsodródnak az Egyház tanításától, s nem hisznek Jézus istenségében, és abban, hogy az Egyház nem emberi konstrukció, hanem Jézus által alapított intézmény!

Mások – köztük szemináriumi teológiatanárok, papok és világiak is – nem támadják nyíltan a pápát, csak egyszerűen elhallgatják tanítását, nem hallgatnak szavára. Nem olvassák tanítóhivatali megnyilatkozásait; írásban és szóban éppen az ellenkezőjét hirdetik, mint amit ő mond; a hitoktatásban – mint most a memorandum kapcsán is kiderült - nyíltan eltérnek az Egyház tanításától. Nagyon is súlyos és széles körben elterjedt jelenségről van szó. Egyfajta *„párhuzamos egyházi tanítóhivatalt”* hoznak létre, kicsinyítik, vagy újraértelmezik a pápa azon alapértékekkel kapcsolatos tanítását, amelyekből nem lehet engedni. Ezzel az egyházmegyei lapoktól kezdve a vallástudományi intézetekig mindenütt növekszik a távolság azon hívők között, akik hallgatnak a pápára és azok

között, akik nem. Mindez kétfajta, egymástól eltérő lelkipásztori hozzáálláshoz vezet, mintha két különböző egyház megnyilvánulásairól lenne szó.

A pápa tudatában van a helyzetnek és azoknak az okoknak, amelyek mögötte meghúzódnak, még sem nyugtalankodik. Tudja, hogy az üldözésnek mindenkor kitett Egyház számára az üdvösséget nem a stratégiák, nem a diplomáciai húzások s nem a technológia hozzák el, hanem a Krisztus iránti hűség. Ezúttal is így lesz!

Stuttgart, 2011. február 24.